

בין העצם לבין תמונתו

האדם הפרימיטיבי אינו מבדיל בין העצם לבין התמונת הנגלות בו כתר קף מגע מסוים עמו. בעולם שבו הסר העפול היחסים בין האדם והטבע היא כצומצמת, חריגנית ומנוטונת יכיר לים לעבור דורות רבים עד שיגלה האדם את חוקי נסיונו כי לעצם מסוים עליו לזות להיות וכוונות שונות — בתנאים שונים. דין זה אינו כמוסן אך בעצמים אלא גם בתופעות. בסדרים וכדומה. יסר דות חלשון יספקו לנו הוכחות למכביר. המלים הראשונות הקיפו מה שנראה לנו היום ככרכים שלמים של מלון, הן הקיפו את העצם, את תכונתו, את מעדו מדו ביחס לאדם. את שימוש.

א ל ת ס ת כ ל ל

ציאות, מה היחס בינו לבין שאר הנור" מים המהוים את המציאות הזאת, מה הוא הוון ההתפתחות של יחסיו. **פינינו לבין גרמניה** בעית עמדתנו כלפי גרמניה, העם. תרבותו ומדינתו על שני אנפיה, חזרת ומבצבת מפעם לפעם בין כשיעורה ובין כשיעורו בעיות משנה שאחיות בכל תחומי חייו. לאחרונה נתעוררה הבעיה דוקא בתחום הייחודיות. אך ברי שאף הצד הפוליטי שלה, שכה הר" בה להסעיר את הציבור — ענין הש" לזוים, עתיד להתעורר בקרוב מחדש, יאולי ביהר תוקף.

מקובל להניח את קביעת העמדה לבעיה זו לרגשו ולטעמו של הפרט, הדבר הגיע לידי כך שבויכוח הכללי בכנסת התירו כמה מפלגות את רצונות המשמעת בשביל שלא לפגוע ברשות הרגש הפרטי של חבריהן. המסגרות המפלגתיות מאבדות, לכאורה, את מש" מעותן בענין זה. אף על פי כן דומני כי יש טעם לנסות ולהפקיע את הדיון במסכת זו מרשות התגובה הרגשית הספונטנית שאינה סובלת ויכוחים ולי מסרו לרשות הדיון ההגיוני המנוחה, כבו נעשו כמה נסיונות כאלה, ונוסף בזה אחד שרדאי אינו אחרון. **שני יופרי**

נתן א. הטיל זה לא כבר את מלוא משקלו המוסרי על מנת לא רק לדחות אלא גם לבטל כל תכנית של נגינת יצירותיו של ריכרד שטראוס בידי התזמורת הפילהרמונית. ומכלל דבריו שומע אתה קל והומר לגבי יצירות ריכרד האחר, ואגור, שההסכמה הכלי לית החרימה אותן זה כבר. טעמו של הטור השביעי, הפילהרמונית וההרבות" (מיום 12.12.52) לפסילת ריכרד שט" ראוס — בתפקידו כמוזיקאי של הצד השלטון הנאצי בגרמניה, ואשר לרי

א ל ת ס ת כ ל ל

כרד שטראוס — כידוע לא הושמעה בארץ מעולם כל יצירה מיצירותיו, ועל דבר זה לא יצאו עוררים. על שום פעילותו האנטישמית הידועה לשמצה, סבורני כי בשני המקרים האלה לר" קים אנו בחוסר כשרון להפריד בין התור פעה לבין הכוונתה השגויה. פעילותו האנטישמית של ריכרד ואגור (שלדעת כמה מחוקריו הרציניים הריחו בנו הבלתי חוקי של היהודי גייר) הנה משו" ללת כל משקל לעומת ערכו התרבותי מקומפוזיטור, כל יוצר חי גם חי יום" יום של אדם מן הרחוב. ואין לך כמעט יוצר בלא הלשות אנושיות. מעשי שעות ודבריי-בלע. האופייות של ואגור השובות מואגור. כיום אין הן במלאות אלא שליחות תרבותית. איש לא ינסה להוכיח בכנות כי בצדע יצירותיו של ענק רוחני זה קרוב צבור יהודי יש בו כיום משנה אחר מאשר מפעל תרבותי. ההתנקמות ביצירה בגלל הביורגריה של יוצרה כמה כחלקאת האבן בידי הילדה שנתבלה בה.

קצת יותר קשה ההפרידה בין פעילי" תו הנאצית של שטראוס לבין יצירותיו, אך בעיקרו של דבר תופסות גם בו הה" נחות האמורות. כדי להבהיר את הדבר יש להשקיף באופן כללי על הבעיה גרמנים ונאצים. סבורני כי מן ההכרה שנדע להכדיל בין העם הגרמני לבין המשטר הנאצי. העם הגרמני אינו טוב ואינו רע מכל העמים, וכחזון אחרית הימים של אחרת-עמים שמור לו מקומו. משטר נאצי בקרב העם האמריקאי או העם הרוסי לא יצמיה הוצאות פחות טרגיות משהבשיל בקרב העם הגרמני. יתר על כן: משטר פאשיסטי בקרב העם היהודי עלול להביאו לידי אותה מדרגה של ברבריות. רק תמימים אינם מבינים כי טשטוש ההבדל בין המשטר הנאצי לבין העם הגרמני אינו נועד

א ל ת ס ת כ ל ל

עוד התנהל מעל דפים אלה ריבוח בין משורר עברי השוב ובין כמה מאישי האוניברסיטה העברית. עתיה כעין המ" שך למה שקדם לו במוסד העליון של האוניברסיטה. השאלה היא: הלהקים כיתה ללימוד הלשון הגרמנית באוני" ברסיטה העברית אם לאו. לדעתי מג" לים אמלי הלאו את אותה העמדה הנר" קשה. תפריטי-שיטת ביסודיה. טיש בה משום התנקמות בכלי. בגלל הרצל שהיה שרוד בתוכו במשך תקופה מסו" ימה, כנגד עמדתם של השוללים יש להגיש שני דברים: א) את ערכת של הלשון הגרמנית כאחת מלשונות התר" בול הגדולות. ב) את התפקיד הממשי, המצומצם, אשר נועד לה באוניברסיטה לפי עמדת המהייבים.

איש לא יצטער אם פוחת והולך מס" פר דוברי הגרמנית וקוראי הגרמנית ברחובנו, אך חבל יהיה אם מקרב מלר מדנו והוקרינו יעלמו אישים המסוג" לים להשתמש בכלי הזה לצרכינו. הכל יודעים כי לא יתכן מחקר רציני של דברי ימי עטנו, ספרותו ותרבותו בלא הכלי של הלשון הגרמנית. הדברים אמורים לא רק בספרי היסוד החשובים הכתובים בלשון זו (הן אפשר לתרגמם או אחר. כידוע יש כבר טוענים לעמדה זו בקרבנו.

לעומת זאת מאפשר לנו העקרון של ההפרדה בין ערכי-תרבות ובין תפקי" דיהם במטיבות שונות לשאוב מכל מעייני התרבות האנושית בלא להחליש את התנגדותנו ואת כח מלחמתנו נגד המשטרים אשר הצעידוה בדרך לא" דרך עד עתה. לא העולם הוא רע אלא סדריו הם רעים. ככל שניטיב לדעת את העולם ניטיב להילחם בסדרי הרעים. **לימוד הלשון הגרמנית באוניברסיטה**

ייסלה נא לי אם אכניס ראשי בין גדולים ללא נשאלתי. לפני כמה שב" להחמדת המלהמה נגד הנאציוס — אלא להיפך, להסוות המניעים שהעלו אותו, וע"י כך לטיפוחו מחדש. המשטר הנאצי בגרמניה לא יצר שום ערכי תרבות. העולם התרבותי, גם העם הגרמני עצמו, לא יעמוד אף פעם בפני הברירה בין יצירה רוחנית השובה ובין הרקע הנאצי שלה. אין יצירות כאלה. ריכרד שטראוס מילא בתקופה מסוימת ובמידה מסוימת, תפקיד "רשמי" במס" לרת המשטר הנאצי, אך מעולם לא היתה ליצירתו כשהיא לעצמה "תכונה" נאצית.

זל גרמני — אילו נחננו לו דברים אלה כמנצח, אילו נעשו תוך תהליך קפדני וחד-משמעי של זאנציפיקציה, אילו היו הלק מחיסול מכוונת המלהמה הגרמנית ומהקמת גרמניה חדשה. אילו בטאו את הריסת המונופוליוז הגרמני יוצר הפא" שיוס, את קיצוץ כוחו, את הפיכת גר" מניה לאחרת.

התנגדותו של כותב טורים אלה לשר לומים גיבעה לא מן הבחילה לגבי הפ" צים מתוצרת גרמניה אלא מתוך ההכרה כי במציאות הממשית, הפוליטית והחב" רתית, של גרמניה ושל העולם כולו, היות המשאלומתן על השילומים וכל הכרוך בו גורם העלול לסייע בעקיפין להחליך תידוש הנאציוס בגרמניה וה" כנת הרקע להשלטת משטר שברומה לו בחלק ניכר של העולם.

ולסיום, סיפור-מעשה קטן. באחד המוסכים הענקיים של שדה התעופה הצבאי, ביום מימי הקיץ החמים של שנת תש"ח, התקינו מהג" דסים צ'כיים מדוהני-בגדים ארבעה מסרשמיטים הכשירים לפעולה. הפ" גישה הראשונה עם ארבע חיות-השחץ הנרומות, הדלת-החרטום, היה בה משום חיות, המלה לבדה העבירה צטרמורת בנב, ביודעין ובלא יודעין היה ה"מסר" דם או במאחר, על סדר יומנו.

גם בענין זה בלטה, בקרב שוללי- השילומים, עמדה בעלת יחס "מאגי" אל העצמים. הדבר בלט פחות במליצר תיהם של כמה מנאמי טפ"ם ובטורן של נתן א. ויותר כנאומיהם ובחכרוזי תיהם של המתנגדים מימין. השנאה והחרדה מכוונות היו לא כלפי המשטר עוון הפוליטית של קבלת השילומים אלא כלפי הסחורה הגרמנית כשהיא לעצמה.

לכותב טורים אלה אין כל התנגדות להפצים שנוצרו בגרמניה, שאלתו הי" חידה היא באילו תנאים ובאילו מסיבות הם מגיעים לידינו. הוא לא היה מתנגד לראות פרצופו בראי גרמני ולנסוע בכוחו של מניע גרמני ולהתגונן בכר" וליסיום, סיפור-מעשה קטן.

באחד המוסכים הענקיים של שדה התעופה הצבאי, ביום מימי הקיץ החמים של שנת תש"ח, התקינו מהג" דסים צ'כיים מדוהני-בגדים ארבעה מסרשמיטים הכשירים לפעולה. הפ" גישה הראשונה עם ארבע חיות-השחץ הנרומות, הדלת-החרטום, היה בה משום חיות, המלה לבדה העבירה צטרמורת בנב, ביודעין ובלא יודעין היה ה"מסר" דם או במאחר, על סדר יומנו.